

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Ne frankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Bokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

TELEFON št. 201.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četiri leta 250.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četrstotoline peti vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Goriški Slovenci!

Vabimo vas v nedeljo dne 15. t. m. ob 10. uri predpoldne na shod v dvorano „CENTRAL“. Pri zadnjem ljudskem štetju so na tisoče Slovencev v mestu zatajili. Vsled tega je vlada odredila revizijo ljudskega štetja.

Pridite torej vsi na ta shod, da dobite potrebnih navodil glede te revizije.

Slovenci na dan!

Odbor za ljudsko štetje v Gorici.

Revizija ljudskega štetja v Gorici dovoljena!

Iz zanesljivega vira z Dunaja smo doznali, da je c. kr. ministerstvo za notranje zadeve odredilo na pritisk naših poslancev revizijo ljudskega štetja glede občevalnega ali pravzaprav materinskega jezika.

Že takrat, ko so bile oddane popisovalne pole za ljudsko štetje, smo vedeli, da bodo magistratni organi izkrivili vspehe ljudskega štetja na korist Italijanom.

Nismo se motili. Dolgo smo morali čakati, da skuhamo mestni uradi dotični „uradni“ izkaz o občevalnem jeziku v našem mestu. Še le koncem mesca julija so naznanili javnosti, da so sešteli v Gorici komaj borih 6653 Slovencev.

Kako so prišli do tega števila?! Ni mogoče si misliti, da bi bilo le tako malo število Slovencev v Gorici, kateri bi se ne sramovali svojega materinega jezika. To se je drugače moralo zgoditi. Magistratovi revizorji so hodili od hiše do hiše, ter na že večkrat omenjeni način prisilili oziroma prevarili stanovalce, da so smeli napisati italijanski namesto slovenski jezik kot občevalni jezik.

Na ta način in vsled še drugih v uradu izvršenih poprav se jim je posrečilo spraviti tako majhno število Slovencev v Gorici. To število pa stoji z istinitimi razmerami v takem protislovju, da smo morali goriški Slovenci odločno nastopiti proti takemu početju ter zahtevati od vlade revizijo ljudskega štetja.

Kajti po zasebnem ljudskem štetju, ki ga je izvršil tozadevni narodni odbor, bi moralo biti število Slovencev v Gorici za več tisočev večje. Vse te tisoče pa so lahi požrli in ne bi prišli še dandanes na dan, da se niso naši državni poslanci, v prvi vrsti svetnik Fon, zavzeli za to stvar in napravili potrebne korake pri vladi, ki je pač za to tu, da pazi na to, da se zakoni točno vršijo in da se nikomur krivica ne dela.

Vlada je dala izvršiti najprej revizijo ljudskega štetja v Trstu in prav vspehi te revizije so jo nagnili, da se je konečno udala zahtevam naših poslancev, ker si je morala biti v svesti, da so goriški magistratovci morebiti v sporazumu s tržaškimi pri ljudskem štetju s Slovenci jednako postopali kakor se je z njimi postopalo v Trstu. Ni treba posebe omenjati, kake vrednosti je izid ljudskega štetja za posamezne narode v narodno mešanih pokrajinah. Omenimo le, da se na podlagi številke upravičena ali ne. Pri prejšnjem štetju, t. j. l. 1900 so na Dunaju sicer dobro vedeli, da so številke Slovencev pri nas za mnogo nižje od tistih, ki jih je vlada objavila v svet, da si iščejo dela in kruha, ker ga v domovini ne morejo najti. To sili k razširjenju ozemlja. To razširjenje je pa sedaj mogoče. Dežela se je ojačila: državne finance so se zboljšale, vojska se je povečala in popolnila in mornarica se lahko šteje med močnimi.

Bližu od laške obale leži dežela, ki pripada Turčiji; to deželo pa Turčija le težko brani, ker je od nje ločena od morja. Tudi je dohro znano hrepenenje Italije po posesti te dežele. Vse te okolščine vabijo k uporabi sile.

Turška garnizija je sicer zadosti močna, da vzdržuje mir v notranjosti, ali preslaba, da bi Turčiji zagotovila to posest proti vnanjim napadom. Obala je neutrjena, kajti onih starih kamenitih stavb iz časov gladkih topov se ne more zvati utrdbe. Morje obvlada Italija popolnoma. — To je položaj, ki se redko kedaj komu nudi, ki bi imel enake namere kot Italija. Priložnost je tu, torej naprej!

Sedaj navede von der Goltz vzroke, zakaj se je Italija ravno sedaj ojuščila k temu činu. Člankar omenja, da če bi bila slaba uprava vzrok okupacije, bi bila morala Italija to storiti takrat, ko je vladal v Turčiji še stari režim, ne pa sedaj, ko se Turčija resnično trudi urediti svoje notranje zadeve, kar pa ne gre naenkrat. Torej mora biti drug vzrok.

Tripolis.

Omlajena Turčija, pravi von der Goltz dalje, je dokazala, da ima življensko moč in vstrajnost. Koliko nepričakovanost je morala prenesti?! Bosansko, grško in krečansko vprašanje, nemiri skoro povsod, veliki punt leta 1909 v Carigradu, ustaja v Kurdistanu, Asiriji in v Albaniji, finančna zadrega, kolera — vse te nesreče so zahtevale mnogo sil. Pa vendar se je znala Turčija vzdržati. Tudi v turški armadi se pridno gibljejo. V pretekli jeseni so se zamogli vršiti manevri s 60.000 dobro oblečenimi in oboroženimi vojaki. Mornarica je dobila angleške inštruktorje, pod katerih vodstvom je pričela vspevati. Naročile so se z Angleškega razne vrste bojnih ladij, med njimi tudi dva »dreadnoughta«. Če je šlo tako dalje, bi bilo proč s tripolitskimi sanjami Italije. Turčija ni smela priti do nameravane moči prej, kot bi Italija pričela z izvršitvijo svoje namere. — Tako se je izkazal sedanji čas kot najprimernejši za okupacijo Tripolisa.

Izven teh vzrokov je še drug in sicer etičen vzrok, ki je navedel Italijo k okupaciji Tripolisa. Ljudski duh je še vedno čutil patriotične bolečine vsled poraza v Abesiniji l. 1896. Pojavila se je tudi maščevalnost. Ker se nad Abesinijo niso mogli maščevati, so to storili sedaj na drugem mestu. Sedaj je bila prilika vlivati blagodejno mazilo v stare rane. Patriotično navdušenje je moralo dobiti zadoščenje. Zato je tudi zavladovalo ono veselje po Italiji po prvih vspehih v Tripolisu.

Mest ob obali Tripolisa ni mogla turška mornarica braniti, ker ne more tekrovati z italijansko mornarico. V treh letih marljivega dela na tem polju vendar niso mogli doseči one moči na morju, ki jo ima Italija. Tripolis je stal kot prekomorska kolonija nasproti močni sili na morju.

Kaj bi mogla Turčija narediti, če

sedaj so se pa vendar udali zahtevam naših poslancev ter odredili revizijo, katero bodo izvršili vladni organi, da se razkrinkajo laške sleparije.

Gotovo bodo te dni mnogi goriški Slovenci pozvani k revizijski komisiji, da se prepričajo, je li njih popisna pola izvirna ali ne. Takemu pozivu naj se takoj vsakdo odzove. Sicer pa se bode bavil s to zadevo tudi odbor za ljudsko štetje ter dajal našim ljudem potrebna navodila.

Sedaj je čas, vsi na delo!

Sedaj je čas, vsi na delo!

Sedaj je čas, vsi na delo!

Sedaj je čas, vsi na delo!

Sedaj je čas, vsi na delo!

Sedaj je čas, vsi na delo!

Sedaj je čas, vsi na delo!

Sedaj je čas, vsi na delo!

Sedaj je čas, vsi na delo!

Sedaj je čas, vsi na delo!

napad na Tripolis? Nič ali vsaj toliko kot nič — na vsak način nič izdatnega. Govori se, da bi bila lahko Turčija poslala v Tripolis par divizij. V lastno srečo tega ni storila. One pošiljatve municije, vojakov in vojnega materijala v Tripolis, o katerih se je toliko govorilo, so bile namenjene v spolnitev tamošnje garnizije, kar se vsako leto zgodi. 100.000 vojakov bi bilo ravno tako zamoglo zabraniti zasedo Tripolisa, kot onih 6000 do 7000, ki so stalno tam nameščeni, ker je Italija razpolagala s težkimi topovi na ladijah in ker so turški vojaki raztrešeni po ozemlju, ki je dvakrat večje kot Nemčija. 100.000 turških vojakov bi se moralo vsled pomanjkanja živil konečno udati; kajti že 15. (tripolitanska) divizija je dobivala živila iz Carigrada.

Kaj bi se pa mislilo o taki turški vladi, ki bi bila začela graditi ob tripolitski obali močne in moderne utrdbe, ki bi požrle mnogo milijonov, katere bi pa Turčija bolj potrebovala za spolnitev svoje armade v zaščito in obrambo balkanskega polotoka!

Turčija ne trpi nobene materielne škode z izgubo Tripolisa. Ravno nasprotno. Turčija je morala doplačevati 6 milijonov kron na leto za to deželo in izven tega je morala tam vzdrževati 15. divizijo, ki bi v slučaju vojske v Balkanu nič ne koristila.

Bramba Tripolisa od turške strani ni bila iz vojaškega stališča na mestu in zgodilo se je to le v znamenje, da Turki ne nameravajo zgubiti te dežele, ne da bi bili poskusili se za njo bojevati. Kakor že omenjeno, boji ob obali niso bili za Italijo nikako junaštvo. Glavni odpor se je prenesel v notranjost dežele. Bojevati se bodo morali večinoma urojenci.

Vse te razmere in tudi tripoliška nevarnost je bila Turčiji dobro znana. Ali Turčija ni mogla na vseh koncih in krajih naenkrat oboroževati. Morala si je najprej ustvariti močno armado v Evropi, da se lahko obrani malih balkanskih držav.

Člankar nadaljuje potem, da ni Italija nič pridobila z okupacijo tripoliške obale. S tem, da si je osvojila par pomorskih mest ni še vsa dežela v njenih rokah. Tamošnje razmere so take, da si bo morala Italija še-le graditi poti za prodiranje v notranjost. Z eno armado pa se ne more kar tako prodirati, ker ne more živeti od pridelkov tripoliške dežele. Na vsak način zahtevajo operacije v takih razmerah mnogo časa, v katerem se lahko mnogo spremeni. A tudi mnogo, mnogo denara treba za to.

Sredstva s katerimi je Italija grozila izvršiti pritisk na Turčijo, tudi niso kdo ve kako izdatna. Obstreljevanje mest ob obali je brez učinka. Blokada turških luk pa zahteva mnogo navora, posebno pa sedaj, ko se bliža zima. — Tudi nastanejo vsled tega lahko politični zapletljaji. Ne bo torej preostajalo drugega kot bojevati se dolgo časa, kar bi pa le evropskim interesom škodovalo, nikakor pa turškim. Napad na Dardanele pa bi bil nevaren.

Če se po evropskih listih poroča, da so Turki v Carigradu iznenadeni in obupani, je to nekaj neverjetnega; kajti narava Turka ni po tem ustvarjena. Turki niso bili v še hujših položajih kakor je sedanji vzemirjeni.

grenčice zaželjeno trajnoboljšanje.

Letina v Bosni-Hercegovini je po uradnih podatkih tako-le izpadle: Turšica slaba, sreden pridelek, krompir droban, sreden pridelek, sladkorna pesa slaba, tobaka malo, a je boljši nego lani, otave prav malo, zato v občini slaba letina za seno, slive slabe, sreden pridelek, zimski jabolka in hruške so dobro razvite, dasi jih ni veliko, orehov precej, grozdje je zelo trpelo vsled suše.

Žitna letina v Italiji znaša letos 52 milijonov in pol kvintalov, t. j. skoraj 11 milijonov kvintalov več nego v minoem letu. Enako je tudi na Francoskem žito precej dobro rodilo.

Izvoz žita je do preklica prepovala turška vlada iz sandžakatov Eahlidja, Seniče in Ipekeno, to pa iz lokalnih ozirov.

Stolp se podrl. — V Sofiji se je odtrgal zvon in podrl stolp. Tri osebe so bile ubite.

Štev. 2266

Razpis

učiteljskih mest v definitivno nameščenje v sežanskem šolskem okraju.

1. Mesto višega učitelja na petrazredni ljudski šoli v Komnu.
2. Mesto učitelja-voditelja na ljudski šoli na Barki, v Lipi, v Branici in na Vojščici.
3. Mesto učitelja na ljudski šoli v Sežani in eventualno v Komnu.
4. Mesto učiteljice na ljudski šoli v Brestovici, Kostanjevici.

Službeni prejemki so določeni v deželnem zakonu od dne 14. januarja 1906 1. dež. zak. in uk. štev. 10.

Za mesta navedena pod zapor. štev. 1 in 2 zavrača se na določbo § 48. 2. odstavek državnega šolskega zakona. Pravilno opremljene prošnje mora se predložiti službenim potom podpisanimu okrajnemu šolskemu svetu v dobi 4 (štirih) tednov po oglasu tega razpisa v uradnem časopisu „Osservatore Triestino“.

Nezadostno opremljene in po določenem roku vložene prošnje se zavrnejo.

V okraju je tudi nekaj mest za učiteljice ženskih ročnih del.

C. kr. okrajni šolski svet v Sežani.
dne 9. oktobra 1911.

Predsednik:
REBEK.

Št. 550.

Razpis dražbe.

Županstvo občine Avče politični okraj Gorica namerava zgraditi nov vodovod v Avčah po načrtih, ki jih je izdelal c. kr. melioracijski urad v Trstu.

Delo je proračunano na 13472 kron in se bode oddalo na podlagi enotnih cen, ki so navedene v troškovniku.

Načrti, troškovnik, kakor tudi dražbeni pogoji so na ogled v občinski pisarni ob sredah in sobotah od 8 do 11. ure predp.

Pismene ponudbe je oddati podpisanimu uradu najkasneje do 4. novembra t. l. opoldne in sicer z varščino 5% (673 K 60 v) v gotovini, ali pa v pupilarno varnih papirjih.

Občina se pridrži pravico izbrati si ponudnika po svoji volji in se naznani izid dražbe ponudnikom tekom 14 dni.

Županstvo Avče,
dne 12. oktobra 1911.

Župan:
Kovačić.

Velike zaloge novih dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, orkestrionov, gramofonov, vsakovrstnih plošč itd. V zalogah imam veliko vseh gori navedenih tudi že rabljenih strojev, prav po ceni na izbero pri

BIATJEL-U
Gorica,
STOLNA ULICA 3-4.
Mehanična delavnica.
Prodaja tudi na obroke

Ceniki poštnine prosti.

Zaloga in zastopstvo lahkih švicarskih motorjev (Motosacoche) na navadnem kolesu. Kupuje se stara dvokolesa, šivalne stroje, gramofone, orkestrijone i. t. d.

Odlikovani
fotografski atelje
A. JERKIČ,
GORICA, Gosposka ulica štev. 7
priporoča
se svojim cenjenim sorojakom
najtopleje.

Št. 434|11

o. š. sv.

Razglas.

C. kr. okrajni šolski svet v Tolminu razpisuje na dan 19. oktobra 1911. ob 10. uri predpoldne v šolski sobi v Novakih pri Cerknem zmanjševalno dražbo za zidanje novega šolskega poslopja v Novakih.

Načrt in troškovnik bode razporežen na dan pred dražbo v šolski sobi v Novakih. 5% vadij v znesku 1200 K, bodisi v gotovini ali v vrednostnih papirjih ali v hranilni knjižnici, se vroči vo ditelju dražbe do početka dražbe.

Za predsednika:

And. Lasič

P 40/3

Oklic.

Dne 20. oktobra 1911 ob 9. predp. se bo vršila javna, prostovoljna dražba različnih premičnin ml. Devetak v hiši št. 82 v Tolminu, kakor 2. konj, 3. poštnih vozov, 1. žardenire, 2 sani, 2 vert-hajmeric, acetilenskega aparata, 2 konjskihi prav za ježo, 1 puške itd.

Vzklicna cena bo ona navedena v inventarju Z odobrenjem sodnega odposlanca se prodajo navedeni predmeti tudi pod inventarno vrednostjo.

Zdražitelj bo moral takoj plačati skupnino in prevzeti skupljeni predmet.

C. kr. okrajna sodnija odd. I.
Tolmin, dne 7. oktobra 1911.

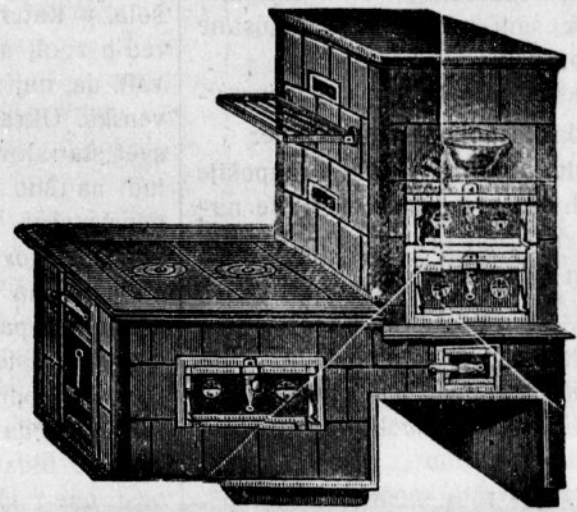
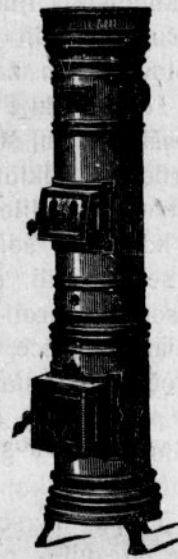
Nova trgovina z železnino PINTER & LENARD

v Gorici v Raštelju št. 7.

Velika zaloga železa, cementa, kuhinjske posode, raznovrstnega orodja, za poljedelce, mizarje, kovače i. t. d. sesalke, klosete, peči, štedilnike in vsi v to stroko spadajoči predmeti.

Cene zmerne, postrežba solidna, prijazna in domača.
Cenj. občinstvu se toplo priporoča

Pinter & Lenard.

Klobučar M. Horvat
v Gorici

Gospoška ulica štev. 12

ima v svoji zalogi najraznovrstnejše klobuke: mehke, trde in cilindre po najnižjih cenah. V zalogi ima najboljšo kožukovino za ovratnike in notranjo prevleko sukenj itd. — Kožuhovino kupuje po najvišjih dnevnih cenah. Priporoča se p. n. občinstvu v mestu in na deželi zlasti pa preč. duhovščini.

Postrežba strogo poštna.

Svoji k svojim!

Podpisani slovenski brivec v Gorici Gospoška ulica št. 1 se priporoča sl. slovenskemu občinstvu iz mesta in z dežele za obilen obisk. Postrežba točna in strogo snažna. Brije in striže tudi na mesečno odplačevanje. Na zahtevo brije in striže na domu. V zalogi ima razne toaletne potrebščine po zmerni ceni. Prevzema vsa lasničarska dela ter kupuje ženske lase po 12 K in naprej kilogram.

Franc Novak,
Gospoška ulica, št. 1.

NE POZABITE NA

RAZPISANO NAGRADO CERES K 30.000.

Natančneje podatke dobite pri vsih trgovcih.

Nanut & Bregant

aut. stavbena in gradnja v Gorici, ulica Adelaide
Ristorija št. 5.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa stavbena dela kakor tudi za izdelovanje vsakovrstnih načrtov, proračunov ter kolavdacij po najnižjih cenah.

Podružnica „Ljubljanske kreditne banke“ v GORICI

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —
Vloge na knjižnice obrestuje po 4 1/2%, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Dejniška glavnica K 8.000.000.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.

Vsem gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORISO

edno pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist
obmejnim slovincem.